

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز شنبه ۱۸ اسفند ماه ۱۳۲۱

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - معرفی آقای هاشم صهبا به معاونت وزارت دارائی
- ۳ - سؤال آقای امیر تیمور و جواب آقای نخست وزیر
- ۴ - تقدیم لایحه اعتبار جهت خوار بار
- ۵ - طرح و تصویب لایحه تأسیس بنکاه داروئی
- ۶ - طرح لایحه واگذاری هوازنه هواپیما به وزارت پست و تلگراف و تصویب آن
- ۷ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و سه ربع پيش از ظهر برباست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس روز پنجشنبه ۱۳ اسفند ماه را آقای (طوسی) منشی قرائت نمودند

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟

منشور - بنده يك عرض کوچکی دارم .

رئیس - بفرمائید .

منشور - موقعی که قانون پشوانه اسکناس مطرح بود

آقای اعتبار يك توضیح خیلی مفیدی دادند راجع بآن صد

هزار لیره که در بانک هست و قرار است که با متفقین مبادله

شود و فرمودند که صد هزار لیره قرار است نصفش بوسیله

بانک شاهنشاهی و نصف آن بوسیله بانک ملی در ایران مصرف

شود خیلی از چراند هم این موضوع را نوشتند و در خارج هم

خیلی از اشخاص از ما سؤال کردند . راجع باین موضوع

بنده خواستم این را تکرار کرده باشم باز نوشته شود که رفع

سوء تفاهم از عده از تجار و بالاخره در بورس ایران شده باشد .

رئیس - در صورت مشروح مجلس ذکر شده است صورت

مجلس تصویب شد . آقای فریدوی .

عین مذاکرات مشروح یکصد و هشتاد و هشتمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

غائبین با اجازه - آقایان : شجاع - اکبر - جلائی - فاطمی

غائبین بی اجازه - آقایان : مسعود خراسانی - اقبال - مرآت اسفندیاری - تولیت - دکتر غنی - سزاوار - دکتر ضیاء - شهسواری -

نواب یزدی - ازگانی - مشار - مشیردوانی - چایچی - امیر ابراهیمی - عطاء الله پالیزی - هدایت الله پالیزی - نیکپور - دبستانی - آصف -

صادق وزیری - مستشار - کامل ماکو - نصر تیان - بوداغبان

فریدونی - لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۲۰ مجلس شورای ملی است که از طرف کاربردازی تهیه شده و تقدیم میشود که به کمیسیون محاسبات رجوع شود.

۲ - معرفی آقای هاشم صهبا به معاونت وزارت دارائی

رئیس - بکمیسیون رجوع میشود آقای وزیر دارائی فرمایشی دارید؟

وزیر دارائی (آقای صالح) - بنده میخواستم آقای هاشم صهبا را بسمت معاونت وزارت دارائی بمجلس شورای ملی معرفی کرده باشم (صحیح است. صحیح است)

۳ - سؤال آقای امیر تیمور و جواب آقای نخست وزیر

امیر تیمور - بنده برای سؤالی که در جلسه قبل کرده بودم آقای نخست وزیر حاضرند اگر موافقت بعمل بیاید بنده سؤال بکنم و جواب بدهند.

اوحدی - بنده عرضی دارم يك تلگراف بتوسط من بمجلس رسیده است.

رئیس - تأمل بکنید آقا.

امیر تیمور - متأسفانه گر چه مذاکرات و مشاوراتی که در این جلسه صورت گرفت غیر مترقب بود و برای بنده ایجاد يك تأثر و تأسف شدیدی کرد هیچیک از این مذاکرات نه مصلحت دولت بود نه مصلحت مجلس بیانات آقای نوبخت هم خوب نبود فرمایشات دولت هم بعقیده بنده خیلی پخته نبود (بعضی از نمایندگان - چرا آقا) البته هر کس از نظر خودش صحبت میکند تصور نفرمائید که بنده نقض غرض میکنم من نمیخواهم فعلاً در این باب وارد شوم.

رئیس - سؤال خودتان را بفرمائید.

امیر تیمور - چشم. موضوع سؤال این بود مدتی است شنیده میشود از موقعی که قوای نظامی امریکا در تهران هستند و مخصوصاً قسمتی از آنها که در راه آهن عبور و مرور میکنند بطرف اشخاص عابر و بیگناه شلیک میکنند و عده هم تا بحال تلف شده اند و از بین رفته اند این استماع و این انتشار اسباب انگرانی برای همه و تأسف برای

آنطوریکه پرونده نشان میدهد بسنگی خورده و کمانه کرده بیای او خورده وقتی که بیای او خورده مجروح شده است با اقداماتی که از طرف پزشکان امریکائی شده مفید واقع نشده و مرتکب را هم توقیف کرده اند و بداد گاه نظامی داده اند.

طهرانچی - داد گاه نظامی ایران، کجا؟

داد گاه نظامی آنرا ممکن است که بنده تحقیق کنم و عرض بکنم (طهرانچی - تحقیق بفرمائید) و با این ترتیب البته تصدیق میفرمائید که این قبیل قضایا که ممکن است اتفاق بیفتد اتفاق افتاده است و دولت آمریکا یعنی سفارت آمریکا هم بما وعده داده است که جبران کند یعنی رضایت خاطر ورثه مقتول را بعمل بیاورد و اگر حقیقه تعمدی از طرف مرتکب بنظر میآید در صورتیکه آنچه از پرونده برمی آید تعمدی نبوده و صرفاً از لحاظ اجرای قضایای نظامی شده است اگر تعمدی هم واقع شده است البته بناید تعقیب شود ولی باید عرض کنم این قبیل شایعات و انتشارات زیاد داده میشود و نباید به آنها توجه کرد و اگر باطلاع آقا و سایر آقایان نمایندگان می رسد مراجعه بفرمائید ما بانهایت دقت تعقیب میکنیم و نتیجه آن باطلاع آقایان خواهد رسید.

رئیس - آقای امیر تیمور.

امیر تیمور - از بیانات آقای نخست وزیر بنده خیلی متشکرم و اسباب خوشوقتی است که قضیه مورد توجه دولت هم قرار گرفته و مرتکب هم توقیف است و مورد رسیدگی و بازجوئی واقع خواهد شد و امیدوارم با مراقبتهائی که دولت در مسائل اساسی دارند توجه بیشتری شود که در آیه انشاء الله این قبیل قضایا نظائر پیدا نکند و اسباب تأثر و تألم مافراهم نگردد.

۴ - تقدیم لایحه اعتبار جهة خواربار

وزیر خواربار (آقای تدین) - يك لایحه ایست از طرف وزارت خواربار تقدیم مجلس میشود برای تقاضای اعتبار مالی در حدود دو بیست و پنجاه میلیون ریال. قبل از اینکه وارد در مذاکره ماده واحده که تقاضای تصویب کرده ام بشوم

لازم میدانم يك توضیحاتی بطور کلی راجع باوضاع خواربار و جریان وزارت خواربار بپولی که در سابق اعتبار گرفته شده بود و بمصارفی که رسیده است بطور اجمال خاطر آقایان نمایندگان محترم را مسبوق کنم و بعد موجب اینکه این لایحه را تقدیم کرده ام بعرض آقایان برسانم. خاطر نمایندگان محترم مسبوق است که يك اعتباری چندی قبل در حدود پنجاه میلیون تومان برای تأمین خواربار و مصارفی که وزارت خواربار دارد از آن محل تقاضای اعتبار شده بود و مجلس هم تصویب کرد. از این پنجاه میلیون بطور کلی تقریباً سی میلیون ضرر تفاوت خرید جنسی است که این وزارتخانه خریداری کرده است و مصرف کرده باین معنی که جنسی را از خارج بایک قیمتی خریده است و به نانوایان و بان محلهائی که مصرف کرده اند کمتر از آن قیمت فروخته است و زیبایی که از این راه برده است در حدود سی میلیون تومان است که از تفاوت خرید جنس این وزارتخانه ضرر کرده است و در حدود ده میلیون تومان هم جنس خریداری کرده است و مورد فروش قرار داده است و هنوز پولش برنگشته است و تقریباً بقیه آنهم اجناس موجود است که باید اینها را بفروشد و پول بر گردد. حالا برای توضیح این مطلب که بیشتر خاطر آقایان مسبوق و مستحضر شود اولاً اجناسی را که وزارت خواربار خریداری کرده است عرض میکنم و بعد مصرفش را. اشیائی را که وزارت خواربار برای مصرف خواربار عمومی خریداری کرده است: گندم، آرد گندم، جو، سیب زمینی در مواقعی که بجای آرد داده است، ذرت، حبوبات، يك قسمت از اینها در مواردی است که ضمیمه آرد گندم میکنند و مخلوط با آن کرده مصرف کرده اند، دیگر برنج آنها هم يك قسمت است که بمصرف خواربار و این چیزها رسیده است. محلهائی که مورد توجه وزارت خواربار قرار گرفته است و بهمراه آنها کمک کرده و کمک میکنند و این زیان سی میلیون تومان توجه همه آنها است تقریباً در حدود هشتاد و هشت محل است که اینها را بطور اجمال میخواهم و بعد تفاوت قیمت ها و ارزش ها را بطور اجمال عرض میکنم اگر بخواهم تمامش را

بخواهم مفصل است ولی این صورت را بنده به کمیسیون مربوطه خواهم داد که مفصلاً مراجعه بفرمایند و بعد هر توضیحی را هم که لازم داشته باشد بنده خودم عرض میکنم و این صورتهای حاضر است و بعداً رسیدگی خواهد شد و هر صورتی که بر خلاف واقع باشد و هر کس که مرتکب این خلاف شده باشد حتماً مجازات خواهد شد و از این حیث یعنی از حیث رسیدگی و تحقیق در مصرف این پول بنده آنچه که توانائی داشته باشم به تمام وسائل توسل خواهم شد و تحقیق کامل خواهم کرد ~~که~~ از این حیث ضرر و زیانی متوجه نشده باشد یعنی يك تقلبات و تخلفاتی نشده باشد و هر کس کرده باشد البته مجازات خواهد شد. بنابر این اگر توجه بفرمائید بنده لازم میدانم که این توضیحات را بدهم که یکقدری مطلب روشن تر شود. نقاطی که مورد توجه بوده است: اراک - گرگان - سمنان - دامغان - شاهرود - طهران - قم - ساوه - تبریز - ارسباران - مرند - اردبیل - خلخال - آستارا - سراب - خوی - شاهپور - ماکو - رضائیه - مرزاغه - میاندو آب - تکاب - همدان - اسنآ آباد - سقز - رزن - کروس - سنندج - دیوان دره - کرمانشاه - صحنه - کنسکاور - هرسین - ملایر - نهاوند - تویسرکان - اهواز - دزفول - خرمشهر - بروجرد - دورود - خرم آباد - گلپایگان - خمین - الیگودرز - خواسار - مرزبان - شیراز - آباده - فسا - داراب - کازرون - لار - بوشهر - لنگه - عباس - جاسک - چام بهار - ریگ و ضمیمه اش برانجان - کرمان - زرنک - کرمان - بم - رفسنجان - سیرجان - جیزفت - زاهدان - خاش - ایرانشهر - زابل - مشهد - جفام - یشابور - سبزوار - قوچان - درجز - بجنورد - تربت حیدری - کاشمر - بیرجند - اصفهان - شهر صکر - شهرضا - یزد.

بطوریکه بعضی رسید دو حدود هشتاد و چند محل است و همه این محلها در حدود توانائی وزارت خواربار کمک کرده و مخلوط ساز رسانده است و در نتیجه این مواد هم اجناس را وزارت خواربار بیک قیمتی خریداری کرده است و کمتر از آنچه

خریده است فروخته است من باب مثال عرض میکنم حد متوسط مصرف یکماه قزوین صد و پنجاه تن است که از قرار هر تن سیصد تومان خریده شده و دوپست و ده تومان فروخته شده و هکذا سایر جاها. درشت تر قلمی که در این حساب هست یعنی آن محلی که از همه جا بیشتر مورد توجه بوده و زیان بیشتر بوده یعنی کمک دولت به آنجا بیشتر بوده است طهران است طهران در ماه بطور متوسط هفت هزار و پانصد تن (یعنی مورد احتیاجش بیش از این است) ولی این مقدار داده شده از قرار تنی سیصد و پنجاه تومان خریده شده ولی یکصد و هفتاد و پنج تومان ~~که~~ نصف آن است فروخته شده. ملاحظه بفرمائید این از روی صورتی است که پیش بنده است و البته برای رسیدگی بهر يك از این اقلام يك دقت بیشتری لازم است و اداره مسئول به بنده داده است بنابر این ملاحظه بفرمائید که طهران نسبت بسایر جاها از همه جا بیشتر مصرف دارد بنابر این ضرر در طهران از همه جا بیشتر است مصرف کل هر ماهی که تمام این نقاط خواربار داده شده است بیست و یک هزار و نهصد و هفتاد تن است که از این مقدار هفت هزار و پانصد تن آن مال تهران است و این زبان که در حدود سی میلیون تومان است غیر از مخارج باربری و حمل و نقل و کرایه و امثال اینها است. این خلاصه راجع به این عملیات بود که عرض رسید و برای اطمینان خاطر آقایان عرض میکنم که منتهای دقت و رسیدگی خواهد شد و هر کس تخلفی کرده باشد و از این وجوه حیث و میل کرده باشد البته مجازات خواهد شد. اما علت اینکه این ماده واحده را بنده پیشنهاد کردم این است که يك مقداری جنس با يك زحمتی در نقاط داخلی تهیه شده است و بواسطه نداشتن پول که بتوانیم به صاحبانش پول آن اجناس را تأدیه کنیم در محل مانده است و در محل ماندن و نبودن پول و نرسیدن پول يك سکتی بزرگی به خواربار طهران و این محلهای میرساند وضع خواربار طهران البته این را لازم میدانم که عرض کنم (بعضی از نمایندگان - بهتر شده است) با حسن توجهی که همیشه محترم دولت باین کار دارند و علاقمندی

و حسن توجهی که مخصوصاً آقایان نمایندگان محترم بلکه همه صلاحی این مملکت دارند (من با صلاحی این مملکت طرف هستم یعنی آنهایی که میل دارند با غم و غصه این ملت شریک باشند نه اینکه از غم و غصه مردم استفاده کنند و تجارت کنند و با منافع غیر مشروع مالی بدست بیاورند بنده بآنها کاری ندارم و آنها را طبیعت مجازات خواهد داد و اگر طبیعت تأخیر کرد بنده امیدوار هستم که دولت حاضر آنها را مجازات خواهد کرد و بنده حاضر به مجازات آنها هستم بهتر تریبی که باشد) علت اینکه میتوانم عرض کنم امید بهبودی می رود این است که در اثر اقداماتی که شده است و يك نظم و ترتیب مختصری که بر قرار شده است امیدواریم که انشاء الله اصلاح شود. امروز روز سومی است که بنده شروع کرده ام و امیدوار هستم که روز بروز بتوانم یکقدری گشایش برای خواربار طهران و سایر نقاط فراهم کنم سعی میکنم که آن مقداری که وارد میشود حقیقه مصرف مردم بشود با يك وضع مطلوبی و آن نیرنگ هائی که در این کار هست از میان برداشته شود (انشاء الله) بنده رقتم به سیلو تحقیقاتی کردم گندمی که در سیلو تهیه میشود و آردی که عبارت اخیری در آنجا تهیه میشود عبارت است از آرد گندم و چون کفاف نمیکند آرد زرت و چون کفاف نمیکند نخود و همچنین جو و گاهی از اوقات برنج هم بآن اضافه میشود در هر صورت اینها موادی است که اگر مواد خارجی دیگر ضمیمه اش نشود خوراکی است و در این قسمت هم اجازه بفرمائید بنده يك توضیحاتی بدهم و امیدوارم که رفع يك نگرانیهای بشود و آن اشکالاتی که هست رفع شود. سیلو یعنی آسیا این آسیائی که آرد تهیه میکند فقط گندم را میتواند آرد کند و جو را نمیتواند آرد کند و جو را در آسیاهائی که در انبار غله هست آرد میشود و این آردی که در آنجا تهیه میشود البته مخلوط است ولی نسبت این مخلوط محفوظ نیست چرا؟ برای اینکه می بیند يك روز این مخلوط صدی چهل است یکروز صدی پنجاه و یکروز صدی شصت است از اجناس دیگر و بقیه آرد گندم است و چون مقدار آرد گندم ما ثابت نیست نسبت اختلاف

هم ثابت نخواهد بود و اینکه ملاحظه بفرمائید نان سیلو یکقدری درست نپخته است علتش این است که به نسبت ثابتی ترکیب نشده است این مواد هر کدام يك مقدار مخصوصی حرارت لازم دارند برای پختن آرد گندم يك مقدار جو يك مقدار زرت يك مقدار نخود يك مقدار و چون ما گندم بقدر کافی نداریم نسبت ثابت نیست و از نظر همان اختلاف لزوم مقدار حرارت يك قسمت آن کمتر میزد و يك قسمت بیشتر و وقتی این اشکال رفع خواهد شد که ما موفق شویم گندم بقدر کفایت پیدا کنیم و از این اختلاط که صرف نظر کردیم این اشکال رفع خواهد شد در هر حال آردی که از سیلو به این نسبت خارج میشود و داده میشود مواد خارجی ندارد ولی وقتی که بدست نانو دادا میشود آنجا چه میشود نانو در اینجا بعنوان اینکه میخواهد الك کند آن آرد نرم و ریز می رود پائین آن را یسواشکی کنار میگذارد و آن آرد باقیمانده سبوس بیشتری دارد این مال کسی است که خیلی عادل باشد این را بخورد مردم می دهند ولی بعضی باین هم اکتفا نمیکنند (البته از وقتی که بنده متصدی شده ام ندیده ام این مال پیش بود) يك مواد خارجی دیگر از قبیل خالك اره و شن و از این قبیل چیزها ضمیمه میکنند البته علت این ناهای عجیب و غریب این است و امیدوار هستم من بعد نانو آنها بوظایف خودشان عمل کنند و دیگر تولید اشکالی برای ما نشود.

اما اینکه اشخاص زیادی در دکانهای نانوائی هستند این چند علت دارد یکی این است که وزارت خواربار نتوانسته است آن اندازه که لازم است که حقیقه رفع احتیاج همه را بکند گندم و آرد و اینها تهیه کند این يك قسمت علت این موضوع است که اگر توانستیم اشکال از این حیث رفع میشود اما علت دیگر این اجتماعات این است که تقسیم نان بوسیله کوپن میشود بنده خودم شخصاً ملاحظه کردم يك دسته کوپن را این شخص میبرد میدهد بدست يك نفر او نگاه میکنند به بیند که این کوپن مال امروز است یا نه بلکه مال این ماه است یا ماه گذشته و این کار بالطبع خودش

وقت میخواهد بعد هم مدتی صرف وقت میشود که این را پاره کنند بعد نان را به مشتری میدهد و پولی که مشتری میدهد غالباً زائد بر قیمت نان است یعنی اسکناس است و مدتی وقت می خواهد که بقیه پول خریدش را بدهد و دکانهای نانوائی ما وضع ساختمانش متناسب با تقسیم نان بوسیله کوبن نیست برای اینکه دکان کوچک است و محل کشیدن نان و پختن و گرفتن پول و کوبن در یکجا است و این دکانهای غریب و عجیب طبعاً تولید ازدحام می کند و ازدحام مردم بیشتر از این جهات است نه از بودن جنس بقدر گفایت امروز من خودم رفتم در یک دکان نانوائی بنده صبح از ساعت هفت واه می افتم و یک ساعت وقت صرف می کنم که در دکانهای نانوائی جریان عمل را با چشم خودم به بینم و محتاج باین نباشد که کس دیگری برود و راپرت و بعد ماشین کند خودم میروم که اشکالات را خودم از نزدیک با چشم به بینم . امروز رفتم در یک دکان نانوائی وقتی وارد شدم آنجا دیدم یک مقداری از این نانها را پخته است و عده زیادی هم مشتری هست و آن نانهای پخته شده را ریخته است توی یک چاله بالاخره در آوردم و معلوم نشد که برای چیست و برای چیست از این قبیل چیزها هم هست و بنده امیدوارم که بزودی یک لایحه تقدیم مجلس به کنم که یک تکلیفی برای این اوضاع و احوال معلوم شود بطور کلی عقیده بنده این است که در امر خواربار و امنیت مملکت باید وسائل تسریع کار فراهم شود اینها علل است بنده امیدوار هستم تا حدی که ممکن است و نمیتوانم اطمینان بدهم که در این اوضاع غیرعادی دنیا که ما هم متأسفانه در تحت تأثیرش هستیم توقع داشته باشیم که مثل سالهایی که فراوانی است سیروخوشحال باشیم ولی بنده سعی می کنم باینکه در درجه اول وضعیتی که داریم از این بدتر نشود و بعد هر قدر جلو رفتیم منفعت ماضماً مطلبی که دارم این است که بنده حتی الامکان میل ندارم که وارد دعوا بشوم یا حتی الامکان مجازات را اجرا کنم فقط دوستانه و از روی وجدان از تمام افراد خواهش دارم که خودشان وظایف خودشان را اجرا کنند که مجبور نشوم

دست بتر کیب کاربزنم خواهشی که دارم این است که امروز همه ماها باید نسبت بان طبقه ضعیف و ناتوان همدرد باشیم امروز بنده از خودم می گویم و سایر آقایانی که مثل بنده هستند و بالآخر هستند ما باید آقا خودمان از خودمان شروع کنیم خودمان تقلیل در خورا کسان بدهیم (صحیح است) خودمان باید در لباسمان تقلیل بدهیم لباسمان اگر گهنگه باشد عیب ندارد کفش اگر وصله بخورد عیب ندارد اما مقتضی است نسبت باین مردم بیچاره بهر اندازه که ممکن است از خودمان کسر کنیم و زحمت به خودمان بدهیم و بآنها کمک بکنیم این از نظر وجدان است علاوه بر این آن آقایانی که جنسی تهیه کرده اند (البته بعنوان ترس که مبادا بدتر شود) پنده بآنها اطمینان میدهم و امیدوار هستم که روی بدی نه بینیم مخصوصاً در این دو ماهه آخر سال . با این که مسبوف هستند که وضع ایران همیشه اینطور بوده است که در این دو ماهه آخر سال یک سختی پیدا میشده حالا البته اوضاع جنک هم مزید شده است و حالا هر کدام از اشخاصیکه گندم دارند بنده نمیخواهم اسم محترک روی آنها بگذارم و بعنوان محترک با آنها معامله کنم بهتر این است که گندمهایشان را بیایند بگویند و دولت با همان قیمت های معمولی از آنها میخرد و از مجازات آنها هم صرف نظر میشود ولی اگر تایل مدت نیاورند بنده مجبورم که برای حفظ نفوس مردم و برای اینکه مردم از گرسنگی نمیرند آن اقدامات قانونی را بعمل بیاورم . در این باب بیشتر از این عرض ندارم و توضیحات مقدماتی که لازم بود عرض کردم و این لایحه هم مالی است و یک شوری است و علت اصلی تقدیم آن هم گرفتاری است که از جهت تهیه جنس ما داریم و ممکن است اگر تأخیر شود اسباب زحمت شود ولی در عین حال بنده حرفی ندارم اگر آقایان میل داشته باشند برود به کمیسیون و از فوریت آن صرف نظر میشود ولی خواهش میکنم که کمیسیون زود تر تشکیل شود و جلسه آنیه را هم پنجشنبه قرار بدهند که این لایحه تصویب شود (صحیح است)

۵ - طرح و تصویب لایحه تأسیس بنگاه داروئی ا
رئیس - پیشنهادی از آقای اعتبار رسیده است قرائت میشود

پیشنهاد میکنم گزارش لایحه وزارت بهداری مقدم بر دستور مطرح شود (صحیح است)
رئیس - گزارش کمیسیون بودجه خوانده میشود :
گزارش از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی .
کمیسیون بودجه ماده پیشنهادی آقای نقابت راجع به لایحه تأسیس بنگاه داروئی را با حضور آقای وزیر بهداری تحت شور و مذاقه قرار داده بالنتیجه ماده زیر بعنوان ماده سوم لایحه مزبور بتصویب رسیده اینک گزارش آن را تقدیم مجلس شورای ملی مینمایم .

ماده سوم - منافع فروش دارو با مخارج اداری بنگاه داروئی در هیچ مورد نباید از صدی بیست تجاوز کند .
رئیس - آقای طهرانچی .

طهرانچی - بنده در این قسمت عرضی ندارم میخواستم استدعا کنم که لایحه نظام و وظیفه مطرح شود حالا که نشد .

رئیس - آقای طباطبائی .
طباطبائی - عرضی ندارم .
رئیس - آقای افشار .

افشار - استدعا دارم توجه بفرمائید . بنده با این لایحه کاملاً موافقم ولی یک سؤالی میخواستم بکنم و آن اینست . عرض کنم وزارت پیشه و هنر و تجارت یک مقدار پارچه ابریشمی در کارخانه ها تهیه میکند و میآورد اینجا البته به بعضی اشخاص میدهد و میفروشند ولی این پارچه ها را آن اشخاص به سه برابر قیمتی که از وزارت پیشه و هنر خریده اند این اشخاص غیرمسلمان یعنی محترکین میفروشند و این اشخاص این اجناس را احتکار میکنند و یک جنسی را که متری پنج تومان مثلاً خریده اند امروز متری پانزده تومان یعنی صد و پنجاه ریال کمتر نمیدهند و استفاده های نامشروع میبرند و این استفاده ها توی جیب مردم غیرمستحق میرود و بنده خواستم از موقع استفاده کنم و به جناب آقای رئیس الوزراء که این جا تشریف دارند و سایر آقایان این مطلب را تذکر بدهم که چیزهایی که در انحصار دولت است این را بوسائلی بفروشند و شرایطی در فروش قرار بدهند

که خریداران نتوانند استفاده بیمورد بکنند و استفاده حقیقی توی جیب این تجار بی انصاف و اشخاصی که خون این ملت را می مکند بروند و استدعا میکنم آقای نخست وزیر در قسمت پارچه های چالوس و چیز های دیگری که در کارخانجات دولتی تهیه میشود این توجه را بفرمایند و در قسمت دارو هم میخواستم عرض کنم که این داروها را طوری توزیع کنند و بوسائلی در دسترس مصرف کنندگان بگذارند که در این مورد هم محترکین از این داروها استفاده نامشروع نبرند مثل انسولین و دواهای دیگر نشود که صدی صد و صدی دوست ترقی داده اند و نمیدانم آقای وزیر بهداری در این قسمت چه جوابی خواهند داد و چه نقشه ای برای فروش این دارو ها در نظر دارند که موجب تأمین نظر بنده بشود . بنده را از آن نظر خودشان مستحضر فرمایند .

وزیر بهداری (آقای اردلان) - در قسمت اصل لایحه که تصویب شده بنده دیگر توضیحات زیادی درش نمیدهم فقط جواب آقا را عرض بکنم . نظر دولت این است که ابتدا مقدار زیادی دارو وارد کشور بشود و ورود آن داروی زیاد خودش موجب یک تسهیلاتی در قسمت دارو خواهد شد که اگر الان یک کسی احتکاری کرده باشد و ما دسترس بان نداریم (اگر بانها دسترس داشته باشیم که آنها را بگیریم و مجازات هم میکنیم) ولی چون مملکت وسیع است نمیشود کاملاً اطلاع پیدا کرد ولی این سوءظن را داریم که احتکارانی در بین هست ولی وقتی که ما یک مقدار زیادی دوا وارد کردیم دیگر برای کسی مورد استفاده نخواهد بود که دواهای موجودی خودش را قایم کند برای این که می بیند از همان نوع دوا موجود است و ناچار است که دواهای خود را بفروشد و وقتی که ما مقدار زیادی دوا داشتیم طبعاً این محظور رفع خواهد بود و در قسمت تقسیم و فروش آنها هم که فرمودند البته طوری در نظر گرفته می شود که اعمال نظری نشود و به نسبت جمعیت و مصرف هر نقطه آن را طوری تقسیم خواهیم کرد که بوسائلی زیاد در دسترس مردم واقع شود و قیمت را هم ثابت میکنیم

و فقط صدی چند برای دکاندار و فروشنده میگذاریم و حالا بنده البته جزئیاتش را عرض نمیکنم و ذهن بنده حاضر نیست که جزئیات را عرض کنم و آقایان هم البته هر نظری دارند بما میگویند و عمل میکنیم.

رئیس - آقای دکتر طاهری .

دکتر طاهری - موافقم . مخالفی نیست .

رئیس - آقای نقابت .

نقابت - بنده يك سئوالی از آقای وزیر بهداری داشتم (آقای صفوی - اجازه بدهید بنده سئوالی از آقای وزیر داشتم . توجه بفرمایند) عرض کنم عبارتسی که اصلاح شده این است که نوشته است . منافع فروش دارو و مخارج آن در هیچ مورد زائد بر صدی بیست نخواهد بود . عبارتی که بنده پیشنهاد کردم . صدی ده بود حالا صدی بیست کرده اند آن اشکالی ندارد چون در فروختن البته يك خرج زیادتری دارد ولی عبارت پیشنهاد بنده این بود که بنگاه داروئیسی کشور حق ندارد زائد هر صدی ده (که حالا صدی بیست شده) از فروش استفاده نماید و هزینه اداری هم زیاده بر صدی ده . منافع نخواهد بود و بنظر بنده آن عبارت جامع تر بود حالا اگر توضیحی بدهند که معلوم شود علت علاقه باین عبارت دومی که نوشته اند منافع فروش و مخارج زائد بر صدی بیست در هیچ مورد نخواهد بود . چیست و مقصود چه بوده است ؟

وزیر بهداری - این ترتیبی که نوشته شده است برای این است که يك قبضی دست آن بنگاه باز باشد و در کمیسیون هم در این خصوص توضیح داده شد باز هم عرض میکنم که اگر ما يك محدودیتهائی قائل شویم دچار اشکال خواهیم شد . من باب مثال عرض میکنم توجه بفرمایند . سفارش داده میشود و پولی فرستاده میشود برای خرید دارو و يك داروئی خرید میشود و وارد میشود البته يك مخارجی هم از نظر حمل و نقل و غیره بآن تعلق میگیرد و احتیاج داریم که این دارو را فوراً مصرف کنیم . هنوز هم اطلاع کافی پیدا نکرده ایم که خرج خرید و کرایه و

کشتی و مخارج کمیسیون نسبت باین دارو چه مبلغی است اگر میخواستیم منافع را محدود کنیم به يك حد معینی آنوقت مجبور بودیم که این دارو را نگاه داریم تا تمام این مخارج صورت قطعیش برسد و خلاف قانون هم که نمیتوانستیم رفتار کنیم آنوقت همان قضیه نوشداروی بعد از مرگ است این بود که باین ترتیب در نظر گرفته شد که از صدی بیست تجاوز کند آنوقت اداره داروئی خودش در نظر میگیرد هر طور که مقتضی باشد . صدی ده صدی پانزده منافعی بیشتر نباشد و این مقدار هم از راه احتیاط است و شاید هیچوقت . صدی بیست نرسد در خاتمه عراضم باز هم استدعا میکنم آقایان موافقت کنند رأی گرفته شود .

بعضی از نمایندگان - رأی رأی .

رئیس - آقای امیر تیمور .

امیر تیمور - وقتی که این ماده در کمیسیون مطرح بود آقای نقابت تشریف نداشتند و اجازه بفرمائید که بنده يك توضیح بیشتری خدمتشان عرض کنم . بطوریکه آقای وزیر بهداری توضیح فرمودند و در کمیسیون هم توضیح دادند دولت بهیچوجه منالوجوه از این وارد کردن دارو و فروش آن قصد انتفاع و استفاده ندارد و مقصود دولت این است که این دارو بهر قیمتی که برای او تمام میشود برای استفاده عموم و در دسترس عامه بگذارد . و البته این دارو برای مخارج حمل از محل خرید و مخارج بیمه و برای حق العمل و کمیسیون يك مخارجی بر میدارد که دولت نمیتواند قبلاً آنها را تعیین کند و برای اینکه دست دولت باز باشد باین ترتیب این ماده سوم تنظیم شد ممکن است این خرج صدی پنج باشد صدی ده باشد در نظر گرفته شد که تا صدی بیست حق ندارند علاوه بر قیمت دارو بفروش برسانند که منافع آن از صدی بیست با مخارج حمل و چیزهای دیگر تجاوز نکند . و این مانع از این نخواهد بود که فرضاً صدی يك هم باشد و دولت بما اطمینان داد که هیچ قصد انتفاع در این کار ندارد و منافع هم انشاء الله از صدی يك و صدی دو تجاوز نکند .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

رئیس - موافقین با ماده سوم برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد . رأی گرفته میشود به مجموع مواد لایحه آقایانیکه موافقت دارند ورقه سفید میدهند .

(اخذ آراء بعمل آمده هشتاد و پنج ورقه سفید شماره شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۹ با کثرت ۸۵ رأی تصویب شد .

(۶ - طرح لایحه واگذاری دوازده هواپیما به وزارت پست و تلگراف و تصویب آن)

وزیر پست و تلگراف - بنده میخواستم استدعا کنم لایحه راجع بخريد طيارات که در جلسه قبل مطرح بود بقیه آن حالا مطرح شود (صحیح است) و اگر آقایان اجازه میفرمایند بنده میخواهم قبلاً راجع به خرید این طيارات و باشگاه هواپیمائی توضیحاتی بدهم و شاید این توضیحات موجب شود که این دو موضوع که با هم متمایز است حل شود در جلسه گذشته آقای معذل بیاناتی فرمودند و ضمناً اظهار داشتند که ممکن است وزارت پست و تلگراف بدون پرداخت بها این طيارات را از باشگاه هواپیمائی بگیرد و بنده عرض کردم تا باشگاهی وجود دارد ما نمیتوانیم بدون عنوان خرید این طيارات را بگیریم ممکن است باشگاه ترتیبی بدهد که طيارات خودش را بدون قیمت تحویل وزارت پست و تلگراف بدهد و نسبت به بقیه طيارات هم تصمیمی بگیرد بنده شخصاً در این موضوع نمیتوانم وارد شوم برای اینکه از صلاحیت بنده خارج است ولی میتوانم عرض کنم اگر این لایحه بهمین ترتیب که پیشنهاد شده است بگذرد چه برای آقایانیکه طرفدار ابقاء باشگاه هستند و چه آقایانیکه طرفدار انحلال باشگاه هستند فرقی نمیکند برای اینکه ما

فعلاً قیمت این طيارات را نمیدانیم تعهد میکنیم که در بودجه ۱۳۲۲ خودمان قیمت این طيارات منظور و پیش بینی کنیم که پس از تصویب بودجه بپردازیم و بودجه ۱۳۲۲ را هم میدانیم که قبل از سه چهار ماه دیگر نخواهد گذشت و در این فاصله و مدت ما وقت داریم که راجع بامر باشگاه يك مطالعاتی بکنیم و تصمیم قطعی در این مورد گرفته شود . فعلاً آقایانیکه مخالف هستند با بودن باشگاه اطمینان دارند که ما حالا پول نمیدهیم و آنهاستیکه موافقند با بودن باشگاه میدانند که ما نمیتوانیم بزور دارائی باشگاه را ضبط کنیم و تا هیئت مدیره و مجمع عمومی موافقت نکند البته ما نمیتوانیم این طيارات را بدون قیمت ببریم ممکن است بعد از آنکه مجمع عمومی تشکیل شد و هیئت مدیره باشگاه رأی بدهند که این طيارات بدون قیمت داده شود و فعلاً تا این کار نشده است بنده میخواستم تقاضای جلسه گذشته خودم را تجدید کنم و استدعا کنم از آقایان موضوع باشگاه را داخل این کار نفرمایند و ضمناً اگر راجع به باشگاه نظریاتی باشد ممکن است که دولت را مأمور کنند در اطراف این موضوع بنا باشگاه و وزارت پست و تلگراف مطالعاتی کنند و بعد نتیجه را بعرض مجلس شورای ملی برسانند .

رئیس - آقای طباطبائی .

طباطبائی - عرض کنم که این لایحه اگر تصویب شود دیگر مجالی برای مجلس نیست که دوباره موضوع باشگاه در اینجا مطرح شود (بعضی از نمایندگان - حالا هم مطرح نیست) اجازه بدهید من حرفم را بزیم . عرض کنم موضوع باشگاه یکی دو مرتبه اینجا مورد مذاکره و توجه قرار گرفت و همانطور که خود آقایان هم اشاره کردند يك عده ای هستند که اصلاً منکر بقای این نوع مؤسسات هستند يك باشگاهی

اسامی رای دهندگان - آقایان آزادی - گودرز نیا - مسعودی - دکتر ادهم - دکتر سمیعی - دکتر قزل ایاغ - نائینی - معینی - گرگانی - نمازی - نجیر فرمند - نراقی - مکرّم افشار - دشتی - طوسی - طباطبائی - افشار - دکتر ملک زاده - معدن - لاریجانی - گبو - محبطلاریجانی - فرمانفرمائیان - مؤید احمدی - دکتر سنگ - رهبری - اوحیدی - مجدّدی - مرآت اسفندیاری - فریدونی - مؤید قوامی - مؤید نابتی - امامی - دکتر لقمان - دکتر نفیسی - هدایت - شیرازی - ساکینیان - خسرو شاهی - صفاری - دهستانی - روحی - ذوالقدر - فروهر - ناصری - کاررونیان - ملک مدنی - نقابت - فرخ - رفیعی - فرشی - ملایری - یمن اسفندیاری - ریگی - ملک زاده آملی - دکتر ضیاء - امیر تیمور - عزیزی - دکتر غنی - اعتبار - صفوی - دکتر تاج بخش - رضوی - نثار الاسلامی - سلطانی - موقر - هدایت الله پالیزی - لیقوانی - دکتر طاهری - معصم سنگ - مهدوی - عطاء الله پالیزی - طالش - حریری - پناهی - هراز - یار احمدی - دادور - هاشمی - اصفهانی - اردبیلی - فتوحی - اصفهانیان - نبیل سمیعی - انوار .

زمان سابق تشکیل شد بصرف زور از مردم يك پولهای را گرفتند مطالب بنظر بنده ساده و فارسی است که کسی اولاً از روی میل با آنجا پولی نپرداخته است و بعلاوه این پول همایش مال مردم است و چون حالا کسی با آنجا چیزی نمیدارد خود باشگاه این پولها را تحلیل میبرد و این خودش بهترین دلیل ضرر و ماندن يك همچو مؤسسه و باشگاهی است و اگر بخواهیم از لحاظ عدالت و انصاف هم وارد شویم اولاً این باشگاه باید پول مردم را پس بدهد و عاملین این باشگاه را هم باید تحویل مدعی العموم بدهند که برخلاف حق و برخلاف قانون يك پولهای از مردم گرفته شده فعلاً از این بکسی چون عملی نیست صرف نظر میکنیم ولی پول مردم را باید پس بدهند و خود دولت باید متوجه این امر باشد که این پولی را که باشگاه گرفته باقیمانده اش را صرف سازمان اداری خودش نکند آقا هر ماهی که با آخر میرسد این باشگاه مبالغی از این پول موجود صرف مخارج اداری خودش میکند و بودجه هم که ندارد محل عایدی هم که ندارد برای اینکه کسی پولی با آنجا نمیدهد و این عمل موجب میشود که خودش خودش را تحلیل میبرد بنده از قراری که شنیده ام بیست و چهار طیاره در آنجا هست و این ۲۴ طیاره برای تحریر يك غرور ملی ما ببرد نمیخورد (روحی - آقا بنده اخطار دارم) آقا بگذار من صحبت کنم بنشین سر جای خودت این ۲۴ طیاره کاغذی غرور ملی ما را تحریر نمیکند و دیگر کسی پول نمیدهد که این باشگاه باقی بماند و خرج خود کند این بیست و پنج طیاره را وزارت پست و تلگراف بگیرد و صرفاً بمصرف مواصلات عمومی یعنی پست این را مصرف کنند اگر پولی هم در آنجا صرف همین طیارات و نگاهداری این طیارات بکنند شما باید يك لایحه بیاورید بمجلس شورای ملی و يك مبلغی اعتبار بخواهید برای نگاهداری این سرویس هوایی ما نمیتوانیم ضمن تصویب این لایحه صورت قانونی به يك مؤسسه زور گوی آثار سابق بدهیم و ضمناً تصدیق کنیم که این يك عمل مشروعی بوده است یعنی يك عمل قانونی است ما که نمیتوانیم این کار را بکنیم.

وزیر پست و تلگراف - این فرمایشانی که آقایان فرمودند باید متوجه باشند که فعلاً يك باشگاهی وجود دارد و وزارت پست و تلگراف هم نمیتواند بدون موافقت هیئت مدیره باشگاه این طیاره ها را بگیرد و رأی مجلس هم نمیتواند بصرف اظهار نظر در این موضوع این باشگاه را منحل کند و این طیارات را بگیرد این يك لایحه قانونی میخواهد که به مجلس بیاید و راه قانونیش این است که خود مجمع تشکیل شود و تکلیف این باشگاه را معین کند و البته وزارت پست و تلگراف هم نمیتواند بزور این طیاره ها را صاحب شوند اگر بزور باشد البته مال بنده را هم میشود صاحب شد ولی این قانونی نیست بهمین جهت بود که عرض کردم مجلس عجبالتاً این موضوع را تصویب نفرمایند تا بعد برای باشگاه هم يك راه حلی پیدا شود بنا بر این استدعا میکنم آقایان موافقت بفرمایند و رأی بدهند.

رئیس - آقای مخبر فرهمند.

مخبر فرهمند - بنده راجع به باشگاه هواپیمائی عرض نمیکنم که این پولی که گرفته شده بزور گرفته اند البته همه برضا و رغبت داده اند حتی زنهای و بچه ها و دانش آموزان و رعیت و گارگر خدا کند که این طور باشد اینکه آقای وزیر پست و تلگراف فرمودند این مذاکرات تأثیری در این لایحه ندارد در این طور موارد است که يك راه نمائیهائی نمایندگان بدولت میتوانند بکنند این از نظر راهنمائی است بنده عرض میکنم اگر باشگاه هواپیمائی را بان نیت و صورتی که در نظر گرفته بودند توسعه بدهند موفق میشوند و منظور حاصل میشد دیگر محتاج به مذاکره نبود اما چون منظور حاصل نشد دیگر چه نتیجه دارد جز اینکه يك اسم بی مسمائی و يك سرمایه گزافی مال افراد جمع شده است آنجا نتیجه و حاصل او چیست؟ بالاخره اسم او را هر چه بگذارید بنگاه اسمش را بگذارید یا شرکت هر چه میخواهید اسمش را بگذارید و باید دید نتیجه و حاصلش چیست فایده اش چیست (بعضی از نمایندگان - هیچ) بنده که یکی از افراد این کشور هستم و کمک کردم و برغبت هم

کمک کردم تا بحال يك بیلان و يك گزارش جامعی از این بنگاه ندیدم (یکی از نمایندگان - هر ساله صورت میدهند) بسیار خوب فرضاً در يك روزنامه يك رقم خرج و دخلی نوشته شد اینکه کافی نیست باید نتیجه را در نظر گرفت از وقتی که عملیات خرید طیاره متوقف شد آن سرمایه را بچه کاری انداخته اند آیا بکارهای دیگر زده اند در يك بانکی هست و منفعت میدهد؟ بهر حال بنده عقیده ام این است که در يك همچو موقعی که کارمندان دولت مستحق کمک و مساعدت هستند و دولت هم پی محل میگردد که از چه محلی کمک به اینها بکند این پولی را که از سایر مردم یکمترتبه گرفته اند و از مستخدمین دولت بطور ماهیانه گرفته اند و هنوز هم شاید بگیرند این را بر گردانند بخود آنها یعنی یا بعنوان کمک با آنها بدهند یا اینکه با سرمایه نقدی و موجودی شرکت خوارباری تأسیس کنند که جنس ارزان بخرند و بکارمندان دولت به قیمت ارزان بفروشند (صحیح است) بنده نمیدانم که سرمایه چقدر است هر قدر هست خواربار بخرند و به قیمت خرید به مستخدمین دولت بفروشند تا ببینیم بعد چه میشود از این عمل هم خدا راضی است و هم بندگان خدا و هم کار خوب کرده اند این يك موضوع و موضوع دیگری که بنده میخواستم عرض کنم و توجه آقای وزیر پست و تلگراف را جلب کنم موضوع کارمندان وزارت پست و تلگراف است البته آقای وزیر پست و تلگراف چون تازه تشریف آورده اند باین وزارتخانه از وضعیت معیشت آنها شاید کاملاً مستحضر نباشند بنده میخواستم تمنا کنم که توجه بیشتری بفرمایند چون این وزارتخانه ایست که وزارت ارتباط است که در هر کشور یکی از قوای مهم آن قوه ارتباط است یعنی پست و تلگراف و تلفن و حمل و نقل که اگر قوه ارتباط نباشد آن کشور روح ندارد الا آن در این کشور حتی شبها که ما در بستر استراحت خوابیده ایم کارمند تلگراف و پست تا صبح باید بیداری کشیده و کار بکند و آه وقت به پرونده آنها که نگاه میکنید و سابقه خدمتشان را نگاه میکنید سی سال چهل

سال پنجاه سال سابقه خدمت دارند که اغلب رقم شان مساوی با سنوات خدمتشان است با افزایش اخیر حد وسط حقوق در حدود صد تومان یا صد و پنجاه تومان شده است در صورتیکه حقوق یک نفر شوfer دوست سیصد تومان است و یکدسته هم هستند از این کارمندان فنی بعنوان کنتراتی و اینها چندین سال سابقه خدمت دارند و از همان اشخاصی هستند که تا صبح کار میکنند اینها از حقوق و قانون استخدام محروم مانده اند یعنی يك حقوق کمی بطور کنتراتی میگیرند يك قانونی بمجلس آمد که میتواند اینها تا رتبه چهار ترقی کنند یعنی از مزایای آن قانون فقط تا رتبه چهار میتوانند استفاده کنند و حال آنکه یک نفر شوfer هر ماهی سیصد تومان چهار صد تومان حقوق میگیرد آنوقت يك تلگرافچی ماهی صد تومان الی صد و پنجاه تومان حقوق میگیرد چون یا کنتراتی است یا از آن قانون استفاده میکنند در هر حال حقوقش در همین حدود است بنده میخواستم تمنی کنم در این قسمت هم توجهی بفرمایند و قبلاً هم گویا يك لایحه تهیه شده است برای این عده از آقایان که بمجلس بیاید و این ها هم از قانون استخدام بهره مند شوند و همینطور بعضی تذکرات دیگر هست که برای اینکه وقت مجلس را نگیرم در خارج به آقای وزیر توضیح میدهم وقت مجلس را نمیگیرم.

وزیر پست و تلگراف - عرض بنده مختصر است مطلبی

که راجع به مستخدمین پست و تلگراف فرمودید گمان میکنم که يك نکته ایست که محل توجه دولت بوده و هست که این یگانه وزارتخانه ایست که حقوقشان از همه جا کمتر است اغلب این آقایان مستخدمینی هستند که درسی سال قبل که تمرکز عایدات نبود تنها وزارتخانه بود که عوائد داشت و اعضای آن وزارتخانه حقوق نقد می گرفتند و چون حقوقشان نقد بود بحقوق جزئی قناعت می کردند برای اینکه در سر موقع حقوق بگیرند آن ترتیب سابق از بین رفت و حقوق مستخدمین این وزارتخانه بهمین وضعیت باقی مانده است در صورتیکه همه زحمت کش هستند و اما

راجع به آن قسمت کنتراستی لایحه اینها تهیه شده است و انشاءالله تا چند روز دیگر تقدیم شود.
رئیس - پیشنهادات قرائت میشود
پیشنهاد آقای معذل

دولت تکلیف است باشگاه هواپیمائی را زیر نظر گرفته نظریه خود را نسبت بآتیه آن قبل از تمام شدن فروردین ماه آتیه بمجلس شورای ملی تقدیم نماید
معذل - بطوریکه آقای وزیر پست و تلگراف فرمودند اگر چنانچه به این لایحه ما رأی ندهیم کار وزارت پست و تلگراف لنگ میماند و توجهی هم که خود آقایان راجع به وضعیت پست و تلگراف دارند بتعویق می افتد و از طرفی هم دیده میشود که آقایان میل دارند که تکلیف باشگاه هوایی معلوم شود برای رفع نگرانی این عده بنده این پیشنهاد را کردم که الان ما این رأی بدهیم که هم این طیاره ها را تحویل پست و تلگراف بدهند و هم دولت مکلف باشد که باشگاه هوایی را زیر نظر بگیرد و استحضار از وضعیت آنجا حاصل کند و با نظر هیئت مدیره آنجا آن نظریه را بصورت یک لایحه قانونی بمجلس پیشنهاد کند و تکلیف این کار را معلوم کند

اعتبار خبر کمیسیون - عرض می کنم اصل قضیه این است معامله وزارت پست و تلگراف میخواهد با باشگاه هواپیمائی بکنند از این جهت وزارت پست و تلگراف این اعتبار را تقاضا میکند اگر باشگاه بدون این تصویب قبول میکرد اصلاً بحتاج نبود که بمجلس بیاید این است که وزارت پست و تلگراف تقاضا کرده است که در بودجه سال ۱۳۲۲ پول این هواپیماها را پیش بینی نکند که بتواند این معامله را بکند و ممکن بود دولت خودش این مبلغ را برای پول آن هواپیماها در بودجه بگذارد و این معامله را بکند و ممکن بود که با یک کمپانی دیگری بکنند و این صحبت ها هم این جا پیدا نمیشد ولی البته باشگاه هواپیمائی یک بنگاه است که دارای یک اساسنامه است بالاخره یک مجمع عمومی

کنیم مصلحت کشور یک چیزی است که هم جنابعالی و هم بنده و هم آقای روحی موافقیم که مصلحت کشور مقدم بر همه چیز است آقایان باشگاه هواپیمائی مال آحاد و افراد این کشور است به چوچه من الوجوه مجلس شورای ملی صلاحیت اینک یعنی تکلیف برای پول مردم معین کنند در این یک مطلب مسلمی است (هممه نمایندگان - انوار اینطور نیست آقای معذل) آقا ما همه پول داده ایم یک باشگاهی در نتیجه پول یک جماعتی از ضعیف و قوی بوجود آمده است یک اساسنامه نوشته شده است و اساسنامه آن را به ثبت داده اند و شخصیت حقوقی برای او قائل شده اند چندین دفعه هم مجمع عمومی این باشگاه تشکیل شده و گزارش و بیاناتش را داده است این یک مطلبی است در جای خودش اگر هم باید باشگاه هوا پیمائی منحل شود مجمع عمومی که تشکیل میشود آنجا باید اعلام انحلال او را بدهند و بعد بروند دنبال دارائی که باشگاه دارد و پولی که متعلق به آحاد و افراد مردم است این را باید بچه مصرف رسانند این مطلب واضح و مسلم اما آمدیم در اصل وجود باشگاه که بنده میخواستم عرض کنم آقایان شاید فراموش فرموده باشند که در اول جنگ گذشته ما اشخاصی بودیم که در آن روزها دیدیم که اتومبیل در مملکت ما کم بود و شوفر اساساً کم بود وقتی که جنگ تمام شد یک دفعه اتومبیل وارد مملکت ما شد و شوفر های بی اطلاع ملیونها ضرر به اتومبیل ها از نظر عدم اطلاع وارد کردند مسئله هوا پیمائی هم بعد از جنگ حالت همین اتومبیل ها را پیدا خواهد کرد ما خوشبختانه مملکت ما هم مملکتی بوده است که همیشه زنده بوده و همیشه در امور دنیا شرکت داشته و خواهد داشت باشگاه هوا پیمائی آمده است مدرسه خلبانی تشکیل داده است و الان هم مدرسه تشکیل است و شاگردانی مشغول تحصیل هستند اگر در اثر جنگ و پیش آمد های اخیر امروزه متوقف شده دلیل این نیست که ما این مؤسسه را خراب کنیم و از بین ببریم این یک مطلبی است که به نظر بنده قابل توجه و قابل رسیدگی است (صحیح است) اما اینکه آقای مخبر فرمودند فرمودند که دارائی این جا را بچه کار

دارد که مجلس شورای ملی قبل از اینکه کسب نظر از آنها بکند و بفهمد که فکر مجمع عمومی چه است (چون غالب آقایان در آنجا شرکت دارند) اینطور تصمیم گرفتند بنظر بنده صلاح نیست مجمع عمومی مطابق اساسنامه در بیستم فروردین تشکیل میشود و دولت هم از نظریات آقایان مسبوق است و بنده هم قطع دارم که نظر آقایان تأمین خواهد شد و باشگاه هم که واقعا آثاری ندارد و نمیتواند بالاخره یک زمینه برای وسعت و توسعه خود فراهم کند نگاه داری آن بنظر بنده هم لزومی ندارد و خود مجمع عمومی هم بنده یقین دارم که این نظریه را اتخاذ خواهد کرد بنده معتقدم که یک کاری را خارج از رویه خودش نکنیم و بگذاریم سی و چهار روز دیگر بیشتر باقی نیست مجمع عمومی این کار تشکیل میشود و تکلیف معلوم میشود بنا بر این خوبست این پیشنهاد را پس بگیرد (روحی - ایراد هم وارد نیست بنده اخطار دارم - بعضی از نمایندگان ایشان مخبر هستند) صلاحی زنک رئیس - آقا بدون اجازه حرف نزنید

ملک مدنی - اجازه بفرمائید بنده عضو کمیسیون بودجه هستم بنام مخالفت باید جوابش را بدهم

رئیس - بفرمائید

ملک مدنی - عرض میکنم در موضوع باشگاه هواپیمائی یک مذاکره شد چون ما چند نفر هستیم که در این باشگاه عضویت داریم یکی آقای بیات هستند و یکی آقای مسعودی مدیر روزنامه اطلاعات است و یکی آقای افخمی است و یکی هم بنده هستیم این است که برای رفع این سوء تفاهات میخواستم که یک توضیحاتی اینجا بدهم و دو دفعه هم اجازه خواستم که اجازه ندادند آقای رئیس بهر حال این باشگاه یکی از کارهای خوب دوره گذشته بوده که شده است بنده چون آقای طباطبائی را به افکارشان معتقد هستم که مرد روشن فکری هستند میخواستیم این توضیحات را برای ایشان بدهم که اگر یک آثار خوبی هم انورده گذشته برای کشور واقع شده است ما نباید اینها را بخور و نابود

کرده اند الان یک میلیون پول این باشگاه توی بانک ملی گذارده شده است و صدی چهار منافعش را دارند میگیرند مگر هیئت مدیره باشگاه مردمانی بوده اند که علاقه نداشته اند؟! اینها یک اشخاصی بوده اند که بدون حقوق صرف وقت کرده اند و یک مؤسسه را بوجود آوردند و مخارج اداری این باشگاه هم فوق العاده کم است و الان هم اشخاصی هستند که در سال جاری هم پرداخته اند یک مؤسسه را نباید در نتیجه توجه نکردن منحل کرد و از بین برد که اگر دو ماه دیگر شش ماه دیگر جنگ تمام شد و ما احتیاج یک چنین مؤسسه داشته باشیم دوباره بیائیم و صرف وقت کنیم و یک زبان و ضرری هم متوجه شویم بنده اعتقاد این است همینطور که فرمودند این لایحه را ما تصویب کنیم باشگاه هوایی سرمایه اش و همه چیزش بجای خودش محفوظ است و مجمع عمومی این باشگاه در فروردین تشکیل میشود افراد آقایان نمایندگان که پول داده اند و علاقه مند هستند تشریف بیاورند در آنجا آنوقت مجمع عمومی تکلیف اینجا را معلوم بکند ولی حالا بعقیده بنده صلاح نیست که ما یک مؤسسه را متزلزل کنیم و از بین ببریم

معذل - آقا پیشنهاد مال بنده است و باید توضیح بدهم هممه نمایندگان - رأی رأی

رئیس - رأی میگیریم چه پیشنهاد آقای معذل موافقین برخیزند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد آقای دشتی

من پیشنهاد میکنم کلمه بهاء مبطل بهای شود
دشتی - من از این اصلاح عبارتی که پیشنهاد کردم میخواستم استفاده کنم و دو کلمه راجع به باشگاه هواپیمائی عرض کنم اولاً برخلاف نظر دوست و رفیق محترم خودم آقای ملک مدنی باید عرض کنم که مجلس شورای ملی کاملاً حق دارد که اعمال نظر در این باشگاه بکند برای اینکه پول این باشگاه از پول اهلالی این مملکت جمع شده است و مجلس شورای ملی حق دارد به اینکه دیر کسیون بدهد و تکلیف آنرا معین کند البته اگر مؤسسه تجارته بود مجلس شورای

ملی مداخله در آن نمیکرد ولیکن يك مؤسسه تجارتي که نیست و همه ماها میدانیم که بچه تربیتی این پول از مردم گرفته شده و مال عموم است و مجلس شورای ملی هم یگانه مرکز صلاحیت داری است که می تواند تکلیف او را معلوم کند و اما خود باشگاه ما نباید يك مسائل بدیهی و مسلمی را با يك مسائل قطعی داخل کنیم برای اینکه آن نیتی که در اول برای این باشگاه بود بسیار نیت خوبی بود و آن این بود که وجود هوا پیمائی را ملی بکنند و این کار بسیار خوبی بود که با آن زور و آن دولتی که آن وقت بر سر کار بود و پولی که از مردم می گرفتند با آن ترتیب معمول آن هم عیب نداشت يك پولی بزور از مردم می گرفتند که برای مملکت و برای مردم يك هوا پیمائی مالی درست کنند و در ظرف هفت هشت ده سال پانصد ششصد نفر هوا پیمای برای امور تجارتي و سایر احتیاجات این مملکت تهیه کنند و بسیار نیت خوبی بود این نیت هم مثل سایر نیت ها که در عصر گذشته بود ابتدا خیلی خوب بود ولی بعد يك چیز مزخرفی از توی آن درآمد و این باشگاه هوا پیمائی که اصلاً بمرحله عمل نرسید يك چیز هائی هست اساساً که يك دولتی که واقعاً مصلح است و يك فکر هائی که در نظر دارد و میخواهد آن اصلاحاتی را که میکند آن هارا بماند و مردم را بفکر جدید خودش آشنا بکند همه آقایان ملاحظه فرمودید که این دستگاه پرورش افکار که يك فکر خوبی بود مبدل شده بود بيك چیز مضحکی که در هر روز پنجشنبه یکبار از ماها را دعوت میکرد یا در تجریش یا در سالن دارالفنون و بالاخره یکی از وزراء يك مطالب خیلی بی اثر و بی خاصیتی را میگفت که ببرد همان دوره هم نمیخورد و يك مشت تملق راجع به بکنفر بود حالا باشگاه هوا پیمائی هم يك همچو چیزی بود چون اینطور بوده است یعنی ناشی از سبوح و اراده ملت نبوده است عموماً نسبت باین قسمت نظر خوبی ندارند حالا هر چه هم بگوئیم که مال مردم است و شخصیت حقوقی دارد و چه است و چه است تاثیر ندارد اینجا يك جایی است که پولی از مردم بزور گرفته اند حالا ما

نمی گوئیم که این پولها را بگیرد پس بدهید ولی این را خوب است که دولت تکلیفش را معین کند این پیشنهادی که آقای معدل کردند و آقایان رأی ندادند خوب لازم نیست که الان جزء ماده بشود ولی خوب است که دولت این پول و این باشگاه را تحت نظر بگیرد و بهترین راه این است که تا اوائل فروردین يك راپرتی تهیه بکنند که در سال ۱۳۲۱ چقدر مردم پول داده اند به باشگاه و چقدر خرج باشگاه شده است همین را نشان بدهند معلوم میشود که در تمام سال من اطمینان میدهم که به اندازه پنجهزار تومان هم مردم پول ندادند و شاید بیست هزار تومان هم خرج باشگاه شده باشد و بهتر این است که خود وزارت پست و تلگراف که يك دستگاه پرائیک و عملی است و واقعاً محل احتیاج است سعی بکند که يك وسائل هوا پیمائی در تمام مملکت دائر بکند و بهترین چیزها همین پست هوائی است که خیلی آسوده و راحت و پستها را هم با نهایت خوبی برسانند و خیلی وسیله خوبی است و این باشگاه هوا پیمائی را هم منحاش بکنند حالا یا دولت باید از مجلس شورای ملی اجازه بگیرد این کار را بکند یا الان بکنند مقصود این نیست که مجلس شورای ملی رأی بدهد و باشگاه از بین برود مقصود این است که دولت متوجه باشد و در نظر بگیرد يك چیز هائی که برای يك مقصودی درست شده است و از اول عملی نشده است این را نگاه ندارند (صحیح است) بالاخره دولت يك مطالعه بکند که این باشگاه در سال جاری عمل کرد چقدر داشته است خرجش چقدر بوده است و چه اثری داشته است یعنی چقدر آدم تربیت کرده اینها را همراه معین کنند و يك راپرتی بمجلس شورای ملی بدهند که تکلیفش معین شود و بجا راجع بکلمه بهاء که بنده بهای نوشته ام بهاء با حمزه عربی بمعنی روشنائی است و بها بدون حمزه فارسی است که بمعنی قیمت است این بهاء با حمزه را به بهای مبدل کنید مثل لغت در که باب مینویسند و در ب مینویسند و معلوم نیست که این ب از روی چه مأخذی است بهر حال بجای بهاء بهای بنویسید (صحیح است)

نخست وزیر - بنده وعده میدهم که این قضیه را مورد توجه مخصوص قرار بدهم و يك گزارش مفصلی هم تهیه شود در حقیقت این قضیه روشن شود و در ضمن هم ما البته مطالعات خودمان را میکنیم که اساس مطلب چه باید بشود که بمجلس شورای ملی مراجعه کنیم و این قضیه مورد شور قرار گیرد و تکلیف قطعیش معلوم شود. پیشنهاد آقای رضوی بنده پیشنهاد میکنم بجای ۱۲ طیاره ۱۸ طیاره در اختیار وزارت پست و تلگراف گذاشته شود.

رضوی - عرض میکنم اگر دوران امر بین يك امر لازمی باشد و امر مطبوعی البته امر لازم مقدم است تمام محاسن که راجع به هوا پیمای کشوری و محسنات آن گفته شد ممکن است هم باشد و صحیح هم باشد ولی برای يك مملکتی که احتیاجات اولیه اش را نداند بنده تصور میکنم که از تمام جاها باید کسر شود و آن احتیاجات اولیه را درست کرد وضعیت پست که عرض کردم که یکی از نمایندگان ما در سی سال قبل افتخار کرده است که ما استفاده که از مشروطه خودمان کرده ایم توانسته ایم که يك پست آبرومندی برای خودمان تهیه کنیم در آن وقت برای ایران بوده است و امروز با وجود اینکه تمام دنیا دارای وسائل سریع السیری هستند برای مملکت ما خیلی مضحک است که از شیراز تا تهران بیست و شش روز طول بکشد تا يك کاغذ پستی برسد و برای این قسمت دائماً باید از تمام کارها کسر کرد و صرفه جوئی کرد و بمصرف این محل رسانید و از همین جهة بود که صحبت شد که در این باب تسهیل کامل بعمل آید و فوراً تصویب شود و وضعیت پست مرتب شود و چون بنده مقصودم این بود که لایحه زودتر تصویب شود این پیشنهاد را کردم و حالا مسترد میدارم. پیشنهاد آقای منشور بنده پیشنهاد میکنم امور باشگاه هوائی به هیئت تصفیه محول شود.

منشور - عرض میکنم آقای طباطبائی يك بیاناتی فرمودند و نظرشان این بود که موضوع واگذار شود بمدعی العموم برای رسیدگی آقایان مستحضر هستند

در قانون تجارت موادی است برای انحلال شرکتهای که اگر يك شرکتهی تشکیل شود و نتواند مقاصد خودش را انجام دهد برای این موارد يك هیئت تصفیه در وزارت دادگستری تعیین شده است که باین کار رسیدگی میکنند (مجد ضیائی - ورشکسته که نیست) بنظر بنده اگر آقایان موافقت میفرمائید و اگر میخواهید از مخارج کاسته شود و عوائدی که جمع شده است از بین نرود بهتر این است که این موضوع را بنظر هیئت تصفیه بگذارید برای اینکه در این هیئت هم محاسب هست و هم منشی و تمام لوازم کارش مهیا است و خرجی ندارد و این پول هم که تحت نظر آن هیئت قرار خواهد گرفت و موضوع دیگری را که بنده میخواستم عرض کنم در تعقیب بیانات آقای وزیر پست و تلگراف بود که فرمودند اعم از اینکه این پول از طرف مجلس شورای ملی تصویب بشود یا خیر ما وجه نخواهیم پرداخت بنده این قسمت را خیلی قبول ندارم.

وزیر پست و تلگراف - بنده همچو عرضی نکردم. بنده همچو اظهاری نکردم. این موضوع سوء تفاهم شده... یکی از نمایندگان - بعد از خاتمه اظهارات ناطق بفرمائید.

وزیر پست و تلگراف - در روزنامه ها هم نوشته شده ولی بنده همچو اظهاری نکردم. چون يك نسبتی داده شده است به بنده باید تکذیب کنم.

منشور - خوب بعد بفرمائید
وزیر پست و تلگراف - بنده همچو اظهاری نکردم ام و مطابق نظامنامه حق دارم توضیح بدهم و تکذیب کنم....
منشور - خوب بعد بفرمائید بگذارید عرایض بنده تمام شود آنوقت....

رئیس - خوب. آقای منشور کوتاه کنید.
جمعی از نمایندگان - ماده ۶۳

منشور - چشم. تمام شد. البته برای حفظ آبروی دولت و برای اطمینان اشخاص بایستی البته این پول پرداخته شود و بعد از آن هم البته باید تکلیف این باشگاه معلوم بشود.

نیول سمیعوی - آقا ماده ۶۳

وزیر پست و تلگراف - اجازه میفرمائید؟ چون مکرر صحبت شد در این باب در جرائد هم دیدم نوشته اند خراستم توضیح بدهم امروز هم توضیح دادم علت این که به آقایان عرض کردم نگران نباشند این بود که چون بودجه سال ۱۳۲۲ زودتر از سه چهار ماه نمیگذرد و طول میکشد تا بگذرد و فعلاً هم ما پولی نداریم که بباشگاه بدهیم تا بودجه تصویب شود و شما وقت دارید که در ظرف این مدت تکلیف باشگاه را معلوم کنید اگر اموالش را بما واگذار کرد ما پول نمیدهیم اگر اینطور نشد خوب البته طبق رأی مجلس شورای ملی از بودجه سال ۱۳۲۲ پرداخته خواهد شد (صحیح است) و اینقدر بنده میدانم که امضای دولت معتبر است و باید رعایت شود و محترم شمرده شود (صحیح است)

رئیس - آقای بیات

بیات - يك عده اشخاص از راه خدمت به مملکت در يك اموراتی شرکت میکنند دخالت میکنند و آنوقت در يك مواقعی واقعاً يك طوری صحبت میشود که اصولاً اگر هر کس هم در يك جائی بخواید خدمت بکنند دیگر رغبت نمیکند اینجا يك مؤسسه تشکیل شد يك بنگاهی تشکیل شد يك اساسنامه نوشته شد مجمع عمومی تشکیل شد وضعیات منظمی دارد حالا اگر آقایان در مجمع عمومی حاضر نشده اند و اطلاعی ندارند گناهی باین اشخاص نیست که در مجلس شورای ملی بجای پاداش این قبیل اظهارات بشود که البته نسبت به آن اشخاص که در آنجا خدمت میکنند و خدمت کرده اند (بدون پاداش) خیلی ناگوار است که بدون حقوق و بدون همه چیز حاضر شده اند يك خدمات ملی را انجام دهند حالا هم عوض حق الزحمه و پاداش باید فحش بشنوند این پاداش بود. اصلاً آقای منشور نمی دانم پیشنهادشان روی چه اصلی بود که میگویند برود بهیئت منصفه. مگر ورشکسته است که برود بهیئت منصفه؟ من از این قضایا سردر نمیآورم.

یکی از نمایندگان - پس گرفتند.

بیات - خوب پس گرفتند. بنده عرضی ندارم.

رئیس - پیشنهاد آقای طباطبائی خوانده میشود:

روحی - پس پیشنهاد بنده چه شد؟

طوسی - پیشنهاد جنابعالی ماده الحاقیه است. بعداً باید خوانده شود. پیشنهاد آقای طباطبائی: دولت مکلف است باشگاه هواپیمائی را منحل و عملیات سابق او را تحت نظر دادستان تعقیب و نتیجه را با اطلاع مجلس شورای ملی برساند.

طباطبائی - عرض کنم اگر چه قولی که آقای رئیس - الوزراء دادند کافی بود. فعلاً هم عرض مفصلی ندارم و این پیشنهاد را هم بنده قبلاً کرده بودم و بیشتر نظر بنده این بود که چون نظریاتی راجع باشگاه از طرف عموم هست بنده نظرم این بود که مدعی العموم تمام عملیات گذشته این باشگاه را تحت نظر بگیرد و رسیدگی کند و گزارش بدهد حالا که آقای نخست وزیر این وعده را فرمودند من پیشنهاد را مسترد میکنم و امیدوارم هر چه زودتر در این باب گزارشی بمجلس شورای ملی بدهند.

رئیس - پیشنهاد آقای مسعودی

بنده پیشنهاد میکنم جمله اول ماده واحده بقرار ذیل اصلاح شود: ماده واحده: وزارت پست و تلگراف و تلفن مکلف است الی آخر.

مسعودی - بنده اجازه خواسته بودم که قبلاً عریضی بکنم مجال نشد حالا این پیشنهاد را کردم که توضیحاتی در این باب بدهم چون يك اطلاعاتی هم بنده در اینخصوص دارم. آقایان اولاً تصور نفرمایند که باشگاه ارتباط و بستگی با دولت دارد اینطور نیست و هیچ بستگی با دولت ندارد و این پولی که از روز اول در این باشگاه جمع آوری شده است مال مردم و مال ملت بوده است بالاخره هر کس پولی میدهد با نجا و یا پولی داده است اگر بنا باشد تصمیمی راجع بان گرفته شود باید با جلب نظر همان مردم و مجمع عمومی آنجا که نماینده آن مردم هستند و عضویت آنجا را

رئیس - کی اجازه داد؟

مسعودی - بهر حال غیر از این چند قلم خرج دیگری

ندارد حالا آقایان میفرمایند ما باشگاه نمی خواهیم.

یکی از نمایندگان - آقا ماده ۶۳.

مسعودی - خلبان نمی خواهیم. آموزشگاه نمی خواهیم اینها را البته باید هیئت مدیره بنشینند و مطالعه کنند منتهی این فرمایش آقایان زمینه شور و مطالعه شان میشود که فکر کنند که این افکار آقایان را میتوانند با اساسنامه و با افکار خودشان وفق بدهند یا خیر؟ چون این پولی که گرفته شده است برای آموزشگاه و برای تربیت خلبان و برای امور فنی و هوانوردی است و بالاخره ما باید در نظر بگیریم که يك آینده هم داریم آخر ما شالوده که ریخته شده است این را که نباید از بین ببریم. يك اساسی داریم این اساسی که هست این را باید قاعدتاً حفظ کنیم و در نظر داشته باشیم آقا. ما عجله يك مدرسه داریم این را منحل کنیم؟ دستگاه آن را بهم بزنی؟ فرودگاه و آشیانه ها را بهم بزنی؟ برای اینکه آقایان میفرمایند که فعلاً هواپیما نمی خواهیم؟ چرا آقایان هواپیما نمی خواهیم؟ آتیه را هم در نظر بگیرید. عرض کنم حضورتان در هر حال مقصود بنده این است که این باشگاه يك باشگاه ملی است دولت هم نمیتواند رسیدگی در این کار بکند خودش هیئت مدیره دارد، مجمع عمومی دارد، چند نفر از آقایان نمایندگان مجلس هم در آنجا تشریف دارند چند نفر هم از خارج هستند که باید اینها بنشینند و روی این کار تصمیم بگیرند حالا چرا این ۱۲ طیاره دیگر را نمیدهند عرض کنم برای این است که این ۱۲ طیاره مشقی است و برای خود باشگاه لازم است و بنده پیشنهاد خودم را هم پس میگیرم مقصودم این توضیحات بود.

رئیس - آقایان بنظر میآید وقتی میخواهند صحبت بکنند پیشنهاد را عنوان میکنند و حرف میزنند بعد هم پس میگیرند (صحیح است) اگر نظر این است که اصلاً در خود موضوع صحبت کنید و الا با دادن يك پیشنهاد و

دارند آن تصمیم گرفته شود، هر تصمیمی که باشد. این جا يك مجمع عمومی دارد يك هیئت مدیره دارد يك هیئت بازرسی دارد يك کمیسیون مالی دارد همه با نهایت صمیمیت بجانه دارند خدمت میکنند عرض کنم من بکسی کار ندارم بالاخره يك وجوهی در اینجا جمع آوری شده و يك ادوات و يك اسبابهائی دارد این باشگاه، يك سازمانی دارد، دارای يك فرودگاه تمام است، دارای چند آشیانه است، دارای ۲۴ دستگاه هواپیما هست، آموزشگاه دارد، مشغول ساختمان بنای آموزشگاه است، دارای يك میلیون و سیصد هزار تومان پول نقد است، این پول و این باشگاه و این نقاط و این آثار را که نمیشود همین جوری منحل کرد که آقای منشور میفرمایند برود بهیئت تصفیه اینها را باید واقعاً سنجید. بالاخره نمیدانم آقایان که این فرمایشات را میفرمایند آیا واقعاً يك اطلاعاتی در اینخصوص دارند که فرمایش میکنند یا نه؟ بنده صورت این باشگاه و سازمان آنرا دارم.

طباطبائی - نظمی سابق هم شرکت داشت در اینجا.

مسعودی - آقای طباطبائی من که وسط حرف شما حرف نزدم اجازه بدهید آقا عریض را بکنم. اعضاء دقتی این باشگاه هشت نفرند که امور دقتی آنجا را اداره میکنند شش نفر هم مستخدم جزء و راننده دارد این خرج اداری او است که خیلی کم است و خیلی صرفه جوئی میشود يك مخارج فنی هم دارد این هم ۱۸۰۰ تومان در ماه میشود (طالش خان - با کرایه خانه؟) بلی با کرایه خانه. آنوقت خرج آموزشگاه و دستگاه فنی دارد که عبارت از ۱۸ نفر مکانیک و دوازده نفر خلبان است که الان کلاس دارند و درس می خوانند قسمت عملی و فنی هر دو را میخوانند.

رئیس - آقای مسعودی اینها که موضوع پیشنهاد نیست مربوط به پیشنهاد نیست این صحبت ها. آقا. در پیشنهادتان حرف بزنید.

مسعودی - آقایان اجازه دادند که بنده این عریض را بکنم.

چیزهای خارج از موضوع در پیشنهاد صحبت کردن معنی ندارد و باعث اتلاف وقت میشود (صحیح است) پیشنهاد آقای یمین اسفندیاری :

پیشنهاد میکنم عوض ۱۲ فرزند چهارده فرزند وزارت پست و تلگراف خریداری نمایند .

عده از نمایندگان - نمیشود آقا . نمیشود . این چه پیشنهادی است ؟

یمین اسفندیاری - عرض کنم بنده خودم هم میدانم این چه پیشنهادی است و لطفی ندارد و نظیر این پیشنهادی که خودم کردم در مجلس ندیدم (صحیح است) بنده هم عرض میکنم واقعاً صحیح است ولی وسیله است برای اینکه بتوانم عرایضم را بعرض مجلس برسانم و بنده خیال نمیکنم شانس بنده برای صحبت طوری باشد که نوبت بمن نرسد و بالاخره مایوس بودم پیشنهادم هم خوانده شود بلکه بماند برای آخر چنانچه آقای طوسی فراموش فرمودند که پیشنهاد مرا در موقع خودش بخوانند در صورتیکه بنده قبلاً پیشنهادم را داده بودم .

رئیس - فراموش نشده است . پیشنهادات در موقع خودش بترتیبی که میرسد مرتباً خوانده میشود .

یمین اسفندیاری - در هر صورت در این قسمت بنده عرضی ندارم میخواهم توضیح بدهم بنده هم مدتی است در کار باشگاه وارد هستم و کاری هم بکسی ندارم ولی لازم است این نکته را هم خدمت آقای طباطبائی عرض کنم و حق میدهم بخودم در مجلس شورای ملی با ایشان تذکر دهم اینکه فرمودند عمال این باشگاه باید مجازات شوند آقا عاملی که باید مجازات شود مربوط باین باشگاه خود جنابعالی هستید . چرا ؟ چون باشگاه هواپیمائی تأسیس شد شما که نماینده مجلس شورای ملی بودید و در اینجا تشریف داشتید چرا آنروز اعتراض نکردید ! حالا چطور شده است که امروز عمال آنجا را میخواهید مجازات کنید ؟ افرادی که در آنجا خدمت کردند يك عده شان از نمایندگان مجلس بودند بدون اینکه دیناری بآنان حق الزحمه داده شود زحمت کشیدند تمام قسمتهای مخارج

را تحت نظر گرفتند . اگر آقای مخبر فرهمند بیلان همه ساله را که چاپ میشد و باطلاع عموم میرسید ملاحظه نفرموده باشند این گناه باشگاه نیست مدیر عاملی که باشگاه دارد بسیار شخص درست و وظیفه شناسی است شخص آقای یاسائی است که با نهایت واقفیت و دقت وظیفه خود را انجام داده است افرادی که آنجا هستند چه رئیس حسابداری که قریب باشد چه اشخاص دیگر که بنده یکی یکی نمیخواهم اسمشان را ببرم

همه نمایندگان - چه ربطی به پیشنهاد دارد آقا ؟
رئیس - در پیشنهادتان صحبت نفرمائید . از موضوع خارج نشوید .

یمین اسفندیاری - چشم . همه با کمال درستی و صداقت وظایف خودشان را انجام داده اند آقای طباطبائی کاملاً مطمئن باشند حداقلیکه ممکن بوده باین اشخاص حقوق داده شود داده میشد و با کمترین حقوق در آنجا با کمال صداقت و صمیمیت کار کرده اند و انجام وظیفه کرده اند . چرا ؟ . . .
افشار - چه مربوط به پیشنهاد است آقا این حرفها ؟
یمین اسفندیاری - اجازه نفرمائید . برای اینکه بودجه اینجا بعرض پادشاه میرسید . اعلیحضرت پادشاه سابق هم در قسمت مخارج خودتان خوب مطلع هستید که در مخارج چقدر امساک داشتند

(همه نمایندگان . . . زنگ رئیس) .
یمین اسفندیاری - آقای افشار چرا نمیگذارید حرفم را بزنم .

افشار - آخر باید ماده ۶۳ را مراعات کنید آقا شما پیشنهاد میکنید ۱۴ طیاره خریده شود چه ربطی باین حرفها دارد که میفرمائید ؟ عجب چیز غریبی است !

یمین اسفندیاری - آقای رئیس ملاحظه نفرمائید . چه خبر است ؟ بهر حال آنها با کمترین حقوق به بهترین شکلی وظیفه خودشان را انجام داده اند همانطور که آقای مسعودی گفتند که ما باید باین باشگاه که فکر مفیدی کرد علاقه داشته باشیم منظور آقای ملک مدنی هم در این قسمت همین

دهستانی - بنده پیشنهاد دادم . استدعا میکنم قرائت بشود آنوقت .

رئیس - پیشنهاد آقای دهستانی :

بنده پیشنهاد میکنم در عوض ۱۲ طیاره ده طیاره نوشته شود :

رئیس - یعنی چه ؟ این چه پیشنهاداتی است که میشود ؟

دهستانی - بنده بی اندازه متأثرم از این موضوع . یکی از آن اشخاصی که با کمال میل و با کمال رغبت پول باشگاه هوائی داد بنده بودم آقایان . بنده پولی که دادم با کمال طیب خاطر و برای افتخار مملکت دادم و باشگاه هوائی را هم لازم میدانم اگر باشگاه هوائی نبود آقایان الان شما نمیتوانستید بفرومائید از دوازده طیاره آنجا وزارت پست و تلگراف استفاده کند اگر باشگاه هوائی نبود و الان خلبان نبود و دست پست و تلگراف بسته بود . پس در هر حال خوب باید الان ملاحظه استفاده شما واقع شده است فراموش نفرمائید آن پستهای اسبی سابق را و من استدعا میکنم که باشگاه را مخلوط باین موضوع نفرمائید و بنده هم پیشنهاد خودم را مسترد میدارم و امور وزارت پست و تلگراف را هم معطل نگذارید .

وزیر پست و تلگراف - تشکر میکنم .

رئیس - پیشنهاد دیگری از آقای معدل رسیده است خوانده میشود :

تا وصول گزارش دولت در باب باشگاه هواپیمائی پرداخت وجه بتأخیر افتد

معدل - عده از آقایان دفاع میفرمایند از این مؤسسه که در آنجا عضویت دارند و بزرگترین نظری را که در این جا اظهار می کنند این است که مجلس شورای ملی حق ندارد

که در این باب اظهار نظر بکند بنده عرض میکنم اینطور نیست مطلب و هر چیز که مربوط بملت ایران باشد مجلس شورای ملی حق دارد که در آن موضوع اظهار نظر بکند (صحیح است) این مربوط بامور بازرگانی نیست که بعضی

است که آقای دشتی هم که بیانات ایشانرا تفسیر کردند همین نظر را دارند که در اطراف این موضوع يك مطالعاتی بشود البته بنده هم عقیده ندارم که باین صورت باشد باید در آتیه بیست صورت بهتری در آید نسبت به پیشنهاد آقای دشتی ممکن است موافقت بفرومائید که بعد يك کمیسیون در مجلس برای این کار تعیین بکنند که تصمیم مفیدتری گرفته شود تا اینکه منتظر جمع عمومی بشوید که در فروردین ماه تشکیل میشود خود مجمع این قضیه را حل کند و مطابق میل آقایان در مجلس رفتار کند و هیچ نظر خصوصی هم در کار نیست پیشنهاد را هم مسترد میدارم .

رئیس - پیشنهاد آقای نبیل سمیعی :

تبصره - مجلس شورای ملی بوزارت پست و تلگراف اجازه میدهد که در مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون راجع بطرز اداره آتی باشگاه هواپیمائی وزارت پست و تلگراف مطالعات کافی نموده و قانون آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم دارد .

نبیل سمیعی - بنده زیاد توضیح نمیدهم در این قسمت برای اینکه مشمول ماده ۶۳ نشوم و در تأیید فرمایشات آقای دشتی و پیشنهادی که فرمودند این تبصره را دادم که در ظرف این سه ماه وزارت پست و تلگراف نظر خود را راجع بوضع اداره آتیه این باشگاه بدهد قبلاً هم نظر وزارت پست و تلگراف را جلب کردم که این اجازه از طرف مجلس بوزارت پست و تلگراف داده شود که در ظرف سه ماه نظریه خود را راجع باداره باشگاه هوائی بدهد که منظور مجلس هم عملی شده باشد

رئیس - رأی میگیریم

جمعی از نمایندگان - پس گرفتند آقا .

رئیس - پس گرفتید ؟

نبیل سمیعی - نه خیر . رأی بگیریید . بسته است بنظر مجلس . پس نمیگیریم .

رئیس - موافقین با پیشنهاد آقای نبیل سمیعی برخیزند (عده کمی برخاستند) رد شد . حالا اجازه بدهید بخود ماده رأی بگیرییم (صحیح است)

از آقایان می فرمایند. این را آقای دهستانی بدانید که ملت ایران شهادت میدهد که این پول را بزور از ملت ایران گرفته اند

جمعی از نمایندگان - صحیح است

عده دیگر از نمایندگان - صحیح نیست. اینطور نیست

هاشمی - همه جا يك جور نبوده است آقای

دهستانی - اینطور نیست آقای

معدل - حالا شاید شما يك نفر دل تان خواسته است بمیل بدهید. حالا ما چه میگوئیم؟ آقایان میگویند که دولت برود يك بازرسی بکند يك گزارشی تهیه بکند بدهد بمجلس شورای ملی رئیس دولت هم که این وعده را داد حالا چرا شما آقایان اینطور دفاع می کنید و فشار می آورید که حقایق را از بین ببرید و می خواهید عملیات سابق را که همه اش برخلاف و ناروا بوده خوب جلوه بدهید؟ آقایان از باشگاه هواپیمائی ناراضی هستیم اگر باشگاهی باید تشکیل شود شکل آن و طرز آن و اصول آن جور دیگر باید بشود و در هر حال بقول آقای رئیس دولت هم اگر اطمینان کنیم ممکن است باین لایحه رأی بدهیم نه باین اظهارات دیگری که شد (صحیح است)

(همه بعضی از نمایندگان - صدای زنگ رئیس)

یکی از نمایندگان - همه بفشار نداده اند باطیب خاطر هم عده داده اند

فیاض - صحیح است

مستشار - صحیح است. همه بمیل دادند

جمعی از نمایندگان - پیشنهادشان را آقای معدل

مسترد داشتند

رئیس - آقا با استردادی که کردند باید بدانند که آقایانیکه پول داده اند برای باشگاه هوا پیمائی همه برغبت دادند (صحیح است) خود آقای معدل هم برغبت دادند

معدل - آقای رئیس طرز عملشان همیشه طرفداری از نظر و لوایح دولت است والا با میل و رغبت پول داده نشده است.

رئیس - پیشنهاد آقای روحی. ماده الحاقیه

جمعی از نمایندگان - بس است دیگر. بماده رأی بگیرید

ماده الحاقیه - وزارت پست و تلگراف مکلفست که بوسیله این چند هواپیما پست فارس و کرمان حمل نموده و مسافر نیز برای این دو استان بپذیرد.

روحی - این ماده الحاقیه را از این نظر پیشنهاد کردم که پست خطوط جنوب الآن چهارده روز پانزده روز بیست روز طول میکشد تا بطهران جبرسد حالا قول بدهند که يك سرویس برای این خطوط تهیه کنند که زودتر مراسلات و مسافرین برسند بنده پیشنهادم را مسترد میدارم.

(همه نمایندگان - صدای زنگ رئیس)

حمزه تاش - در خصوصیات نمیشود وارد شد. این مال همه مملکت است آقا.

جمعی از نمایندگان - مسترد داشتند.

رئیس - رأی گرفته میشود باصل لایحه باورقه آقایان

موافقین و رقه سفید خواهند داد

(اخذ واستخراج آراء بعمل آمده ۸۰ رقه سفید شمرده شد)

رئیس - عده حاضر موقع اعلام رأی ۸۹ با کثرت هشتاد

رأی تصویب شد.

بمن نرسیده است البته ایشان هم يك عضو هستند خیلی آشنا بوظایف خودشان و گزارشات شان وقتی رسید دقت میشود و مطالعه میشود تا معلوم شود مطلب از چه قرار بوده است (صحیح است)

۷- موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - اگر تصویب می فرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آتی به روز پنج شنبه ۲۰ اسفندماه سه ساعت بظهر دستور هم لوایح موجوده.

(مجلس یکساعت و نیم بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

اسامی موافقین - آقایان: دکتر غنی - محیط لاریجانی - بیات - لاریجانی - مقدم - رضوی - امامی - مهدوی - هدایت الله یالیزی - مکرم افشار - کاررونیان - مرید قوامی - هدایت - مرآت اسفندیاری - گرگانی - دکتر ملکزاده - معدل - جعفر اصفهانی - ذوالقدر - ملک مدنی - افشار - صفوی - مدینی - افخمی - حمزه تاش - دهستانی - گودرز نیا - مؤید ثابتی - فیاض - نقابت - دکتر ادهم - دکتر طاهری - دشتی - هراز - دکتر سنک - مسعودی - اردبیلی - دکتر قزل ایلی - رستم گیو - روحی - مخبر فرهنه - طوسی - پارسا - دکتر تاج بخش - فروهر - دکتر نفیسی - فریدونی - ساکینیان - مشار - مؤید احمدی - عطاء الله یالیزی - رهبری - شیرازی - ابراهیم سیمی - معتضدی - امیر تیمور - عزیز - هاشمی - دکتر سیمی - ابراهیمی ریگی - آزادی - فتوحی - مستشار - اعتبار - اوحدی - صفاری - طالش - رحمت سیمی - ایقوانی - رفیعی - خسرو شاهی - پناهی - انوار - یار احمدی - فرخ - مجدضیائی - ملکزاده آملی - منشور - یسین اسفندیاری - حریری - فرشچی - مخالف - آقای طباطبائی

ورقه سفید - يك

قانون

اجازه تأسیس بنگاه داروئی بوزارت بهداشتی

ماده اول - بوزارت بهداشتی اجازه داده میشود شرکت داروئی کشور را برای خرید و فروش دارو و تنظیم تقسیم آن در کشور تأسیس نماید.

ماده دوم - وزارت بهداشتی مجاز است مبلغ ده میلیون ریال وام از بانک ملی ایران گرفته و سرمایه این شرکت قرار دهد که داروهای موجود دولت هم جزء سرمایه این شرکت خواهد بود طرز اداره نمودن این بنگاه مطابق اصول بازرگانی بوده و برای اداره نمودن آن هیئت مدیره مرکب از نمایندگان وزارت دارائی و وزارت بهداشتی خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه هجدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و بیست و یک بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

اجازه منظور نمودن بهای دوازده فروند هواپیما خریداری از باشگاه هواپیمائی کشوری

در بودجه سال ۱۳۲۲ وزارت پست و تلگراف

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت پست و تلگراف و تلفن اجازه میدهد پرداخت بهای دوازده فروند هواپیما متعلق به باشگاه هواپیمائی کشوری را از باشگاه خریداری نموده سه میلیون و نهصد هزار ریال بهای آنرا در بودجه سال ۱۳۲۲ وزارت پست و تلگراف و تلفن منظور و پس از تصویب بودجه آن وزارتخانه به باشگاه بپردازد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هجدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و بیست و یک بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری